

Ecologische quickscan

Meulunterseweg 22 te Lunteren

In het kader een bestemmingsplanwijziging

Uitvoering	Ruimte voor Advies BV Deventerstraat 179, 8171 NS Vaassen
Opdr.gvr.	De heer Nap
Locatie	Meulunterseweg 22 6741 HN te Lunteren
Datum	23 november 2018
Status	CONCEPT

INHOUD

1 Inleiding	3
1.1 Aanleiding en doel	
1.2 Beschrijving locatie en ingreep	
1.3 Opzet onderzoek	
2 Resultaten	5
2.1 Vaatplanten	
2.2 Broedvogels	
2.3 Vleermuizen	
2.4 Grondgebonden zoogdieren	
2.5 Overige soorten	
3 Effecten	9
3.1 Vaatplanten	
3.2 Broedvogels	
3.3 Vleermuizen	
3.4 Grondgebonden zoogdieren	
3.5 Overige soorten	
4 Gebiedsbescherming	11
4.1 Natuurnetwerk Nederland	
4.2 Natura 2000	
5 Conclusies en Aanbevelingen	14
5.1 Overzicht van de bevindingen	
5.2 Conclusies en aanbevelingen	
6 Wettelijk kader	16
6.1 Inleiding	
6.2 Gebiedsbescherming	
6.3 Soortenbescherming	
6.4 Rode lijsten	

1

INLEIDING

1.1 Aanleiding en doel

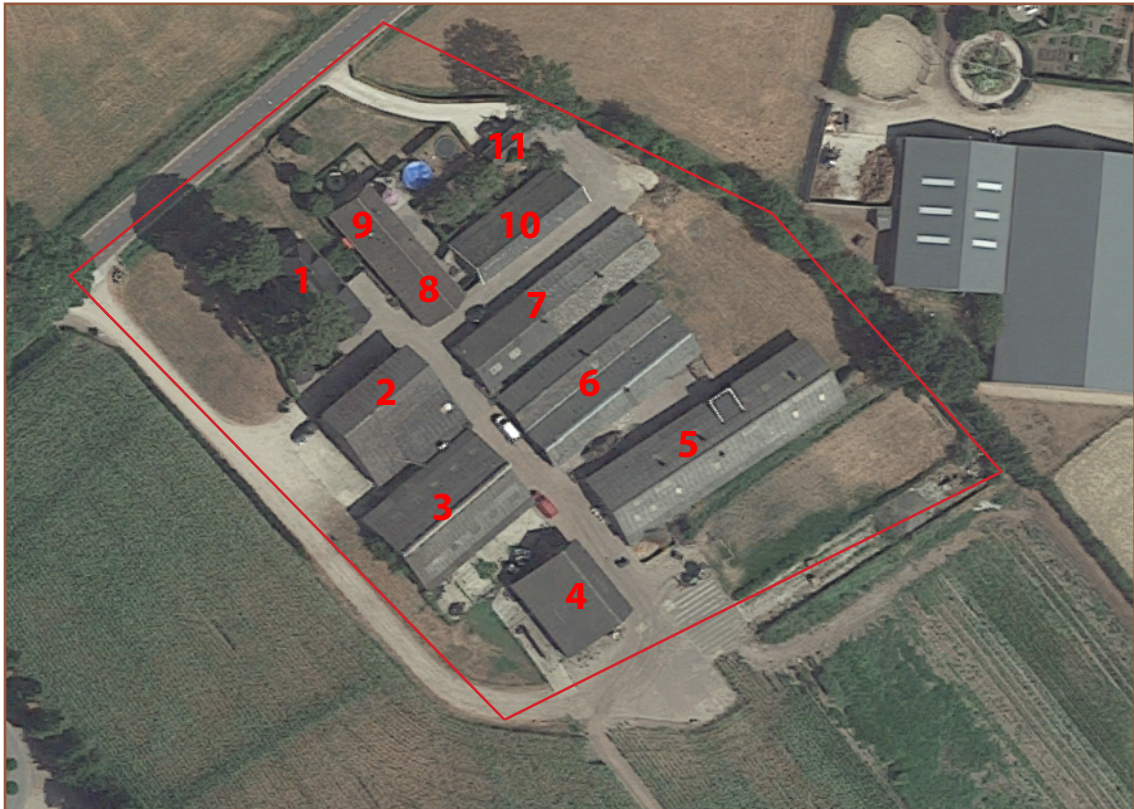
Voorliggend rapport beschrijft de bevindingen van een ecologische quickscan uitgevoerd op het perceel aan de Meulunterseweg 22 te Lunteren. Op het terrein vindt een functiewisseling plaats van agrarisch naar wonen. De initiatiefnemer heeft een omgevingsvergunning aangevraagd, omdat er op het terrein een erftransformatie plaatsvindt. Op het terrein wordt de bestaande agrarische bebouwing gesloopt. De ingreep is getoetst aan de Wet natuurbescherming. Voor het onderzoek voldoet in eerste instantie een 'quickscan': een kort onderzoek op basis van een beknopt bronnenonderzoek en een veldbezoek, waarbij een deskundige een inschatting maakt van de mogelijke aanwezigheid van beschermde flora en fauna. De quickscan betreft een momentopname, er kan dus geen rekening worden gehouden met de dynamische aspecten van natuur, zoals migratie en kolonisatie door soorten en veranderd terreingebruik en -beheer na afloop van het onderzoek. De quickscan kan leiden tot uitvoeriger onderzoek of tot een advies voor mitigerende/compenserende maatregelen. De geldigheidsduur van resultaten bedraagt voor zwaarder beschermde soorten maximaal 3 jaar.

1.2 Beschrijving locatie en ingreep

De onderzoekslocatie betreft ca. 12.500 m² aan de Meulunterseweg 22 te Lunteren in de gemeente Ede (zie afb. 1.1 en 1.2, afb 2.1 en verder). De bebouwing bestaat uit (kap-)schuren en opslagloodsen. De locatie is deels verhard met klinkers en deels onverhard. Het grootste gedeelte van de te slopen bebouwing beschikt over een golfplaten dak, de overige bebouwing heeft een pannendak. De hagen en houtsingels op de locatie blijven ongemoeid. Het totale oppervlakte dat gesloopt wordt, bedraagt 2329 m². Vervolgens richt men de locatie opnieuw in, wordt een deel van het terrein bouwrijp gemaakt en vindt de woningbouw plaats. Alle ingrepen zijn aan de locatie verbonden en vallen onder de noemer "ruimtelijke ontwikkeling en inrichting".

1.3 Opzet onderzoek

De ecologische quickscan bestaat uit een beknopt literatuuronderzoek (verspreidingsatlassen, websites etc.), een veldbezoek en rapportage met bevindingen en advies. De locatie is op 19 november 2018 bezocht door P. Otter, natuur- en landschapsdeskundige van bureau Ruimte voor Advies. Tijdens dit onderzoek is het terrein verkend op de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde flora en fauna. Daarbij is in het bijzonder gelet op (mogelijke) verblijfplaatsen van gebouwbewonende soorten, zoals Huismus, vleermuizen en marters. Het locatiebezoek vond plaats onder regenachtige omstandigheden bij een temperatuur van 5 °C en matige wind uit noordoosterlijke richting.

Afb. 1.1: Luchtfoto onderzoekslocatie. Globale begrenzing onderzoekslocatie (rood kader). 1 = bestaande woning*, 2 = kapschuur, 3 = opslagschuur, 4 = opslagschuur, 5 = bollenopslag, 6 = voormalige kalverenfokkerij, 7 = opslagschuur, 8 = geschakelde schuur*, 9 = woning*, 10 = kapschuur, 11 = privé schuur*. Bron ondergrond: GoogleMaps 2018. * = blijft behouden

Afb. 1.2: Globale ligging plangebied Meulunsterseweg te Lunteren (rode cirkel). Bron ondergrond: PDOK luchtfoto 2017.

2

RESULTATEN

2.1 Vaatplanten

Aan de voorzijde van de woning ligt een siertuin, waarin enkele bomen staan. In de rand van de tuin met het erf is een laurierhaag aanwezig. Rondom de te slopen bebouwing is het perceel verhard met betonklinkers. De omliggende percelen bestaan uit gras- en maisakkers. Achter de bebouwing ligt een betonplaat waarop in het verleden kuilvoer aanwezig was. Op de erfgrens, tussen nr. 22 en 24, aan de noordzijde van de planlocatie ligt een houtwal waarin loofbomen staan.

Op het perceel zijn geen beschermde of bijzondere plantensoorten aangetroffen. Geschikte omstandigheden voor bijzondere vegetatie ontbreken. In combinatie met de voedselrijke omstandigheden en het ontbreken van specifieke biotopen waar beschermde planten worden aangetroffen, is aanwezigheid van beschermde vaatplanten daarmee uit te sluiten. Nader onderzoek naar vaatplanten is derhalve niet nodig.

2.2 Broedvogels

Vogels met jaarrond beschermde verblijfplaats

De bebouwing op het perceel is geschikt als nest- en verblijfplaats voor Huismus. De habitat van de Huismus moet voldoen aan een combinatie van een aantal elementen, die binnen een straal van enkele meters (dekking bij voedselbronnen) tot enkele honderden meters (nestplek en voedselbronnen) van elkaar moeten liggen. De habitat moet bestaan uit een combinatie van plekken voor nestgelegenheid, voedsel (voor volwassenen en jongen), dekking zoals groenblijvende struiken en klimplanten, plekken voor stofbaden en drinkwater. De omgeving van het pand biedt een geschikt habitat voor deze soort. Van de te slopen bebouwing zijn 2, 3 en 8 geschikt als nest- en verblijfplaats voor Huismussen. In en rondom gebouw 2 (de kapschuur) zijn tijdens de inventarisatie meerdere Huismussen waargenomen. Mogelijk functioneren de nestkasten in deze kapschuur als verblijfplaatsen voor de mussen.

Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen aangetroffen of waarnemingen gedaan van overige jaarrond beschermde soorten, zoals Gierzwaluw, Steenuil of Kerkuil. Overige jaarrond beschermde nesten van roofvogels (horsten) ontbreken binnen invloedssfeer van de onderzoekslocatie. Er zijn geen nesten of potentiële nestlocaties van Ooievaar, Roek, Grote gele kwikstaart aangetroffen in de directe omgeving van het onderzoeksgebied. De kans dat in de nabije toekomst de bomen aan de noordzijde van het plangebied als broedplaats worden gebruikt is nihil. De herinrichting van het perceel zal derhalve niet leiden tot verstoring, aantasting of vernieling van jaarrond beschermde rust- of voortplantingsplaatsen van soorten anders dan de Huismus.

Wat betreft de Huismus moet nader onderzoek worden uitgevoerd op aanwezigheid van nestplaatsen met mogelijk een ontheffing als resultante.

Overige broedvogels

Van de meeste broedvogels is het nest alleen beschermd in de periode dat het voor de voortplanting gebruikt wordt. Door de aanwezigheid van de begroeiing rondom het terrein en door de inrichting van het perceel is het terrein geschikt als broedlocatie voor de standaard zangvogelsoorten, zoals Merel, Zanglijster, Roodborst, Winterkoning. Nestlocaties in de bebouwing zijn niet aangetroffen.

2.3 Vleermuizen

Alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten zijn zwaar beschermd vanuit de Europese Habitatrichtlijn. Geschikte verblijfplaatsen zijn vaak beperkt beschikbaar. Door sloop en renovatie zijn de laatste decennia veel potentiële verblijfplaatsen verdwenen. Niet alleen verblijfplaatsen, maar ook lineair doorlopende landschapselementen waarlangs vleermuizen zich verplaatsen tussen slaapplek en foerageergebied (zogenaamde vliegroutes) en belangrijk foerageergebied, zijn beschermd.

De kapschuur 2 is opgebouwd uit een steensmuur die aan één zijde is afgewerkt met damwandprofielplaten. Op het dak liggen golfplaten waaronder geen isolatie aanwezig is. De opslagschuur 3 is geschakeld aan de kapschuur. De opslagschuur en kapschuur zijn opgebouwd uit een spouwmuur. Eveneens is deze aan één zijde afgewerkt met damwandprofielplaten. Op het dak van de opslagschuur liggen golfplaten die aan de binnenzijde zijn geïsoleerd met gladde isolatieplaten voorzien van een aluminium laag. De welvingen van de golfplaten eindigen in een open nok (zie afb. 2.1 - 2.3). De spouwmuur van de gebouwen is in potentie geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen.

Opslagschuur 4 is opgebouwd uit een steensmuur die aan beide zijden is afgewerkt met damwandprofielplaten en op het dak liggen golfplaten. Er is geen isolatie aanwezig. De welvingen van de golfplaten eindigen in een open nok en zijn dus van onder en boven open.

Opslagschuren 5 en 7 en de kalverenfokkerij 6 zijn opgebouwd uit steensmuren die gedeeltelijk zijn afgewerkt met damwandprofielplaten. Op het dak liggen golfplaten die aan de binnenzijde zijn geïsoleerd met gladde isolatieplaten voorzien van een aluminium laag. Bij gebouw 5 is tussen de muur en de welvingen van de golfplaten dak een strakke afwerking aanwezig; deze bestaat gedeeltelijk uit een afwerking van cement en gedeeltelijk uit vogelvides (zie afb. 2.4).

Bij bebouwing 6 en 7 zijn tussen de muren en het dak open welvingen van de golfplaten aanwezig die eindigen in een open nok. De aan de woning geschakelde schuur 8 is opgebouwd uit een steensmuur met pannendak. Langs de zij- en nokvorsten van het dak zijn smalle openingen aanwezig. Het dak van schuur 8 is in potentie geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen.

De kapschuur 10 is opgebouwd uit een stenenfundering die geheel is afgewerkt met damwandprofielplaten. Op het dak liggen dakpannen, beide nokken zijn afgewerkt met kunststof windveren. Aan de binnenzijde is geen aftimmering of isolatie aanwezig (zie afb. 2.5).

De gebouwen 2, 3 en 8 zijn in potentie geschikt als zomer, kraam, kolonie en/of paarverblijfplaats voor vleermuizen. Winterverblijfplaatsen kunnen voor alle gebouwen worden uitgesloten. De bebouwingen worden niet verwarmd. Vorstvrije, stabiele omstandigheden gedurende winterperiode ontbreken.

Voor bebouwing 4, 5, 6, 7 en 10 geldt dat er sprake is van een open ruimte waarin geen goede plekken aanwezig zijn waar vleermuizen kunnen wegkruipen. Dit resulteert in een onstabiel microklimaat en een goede toegankelijkheid voor predatoren. Het materiaal waaruit de bebouwing is opgebouwd, is glad, waardoor vleermuizen tot geen grip hebben om zich aan vast te houden. De aanwezigheid van vaste, jaarrond beschermde verblijfplaatsen van vleermuizen is, voor wat betreft de bebouwing 4, 5, 6, 7 en 10, uitgesloten.

Foerageergebied en vlieg- en mitigatieroutes

Boven het plangebied wordt mogelijk gefoerageerd door vleermuizen. Hier is echter geen sprake van een foerageergebied dat van essentieel belang is voor vleermuizen. In de directe omgeving zijn vele vergelijkbare en meer geschikte locaties aanwezig. Daarnaast blijft tijdens- en na de ruimtelijke ontwikkeling het plangebied geschikt als foerageergebied. Het plangebied vormt geen schakel in vlieg- en mitigatieroute, daarvoor mist het de gewenste inrichting.

2.4 Grondgebonden zoogdieren

Onder “grondgebonden zoogdieren” worden hier bedoeld alle zoogdieren met uitzondering van vleermuizen. Dit zijn knaagdieren, haasachtigen, insecteneters, en marters. Op het plangebied zijn nergens sporen die duiden op aanwezigheid (latrines, prooiresten, krabsporen, eierschalen) aangetroffen. Ook Boommarter komt met zekerheid niet voor. Van Das zijn geen sporen aanwezig. Van Steenmarter zijn geen sporen (prooiresten, uitwerpselen) aangetroffen. In ieder geval kan een vaste verblijfplaats uitgesloten worden. Navraag bij de eigenaar leverde eveneens geen bevestiging op voor de aanwezigheid van deze soort. Wel kunnen kleine marterachtigen, zoals Bunzing, aanwezig zijn en het terrein bezoeken. Het terrein voldoet echter niet als verblijfplaats, maar wel als mogelijk foerageergebied. Van een verblijfplaats is geen sprake. Voor andere soorten, zoals Eekhoorn, ontbreekt een verblijfplaats (nestplaats) eveneens. Ook van een anderszins belangrijke functie voor de soort is op de locatie geen sprake.

Algemene kleine zoogdiersoorten, zoals Veldmuis, Bosmuis, Bruine rat en Huisspitsmuis komen vrijwel zeker in het onderzoeksgebied. De begroeiing rondom het terrein is ook erg geschikt voor de Egel, Haas en Konijn. Voor deze soorten geldt in de Provincie Gelderland een vrijstelling bij ruimtelijke inrichting en ontwikkeling. Overige beschermde of bijzondere grondgebonden zoogdiersoorten zijn uit te sluiten wegens het ontbreken van potentieel leefgebied.

2.5 Overige soorten

Door het ontbreken van oppervlaktewater op het terrein is het voorkomen van vissen uitgesloten. Door dit ontbreken is aantasting van voortplantingshabitat van amfibieën ook uitgesloten. Het terrein voldoet niet aan de voorwaarden waaraan potentieel leefgebied van reptielen en ongewervelden (libellen, kevers, weekdieren) moet voldoen, waardoor aanwezigheid van dergelijke soorten is uitgesloten. Het begroeide deel van het projectgebied is echter wel geschikt als landhabitat voor enkele veelvoorkomende amfibieën (Bruine kikker of Gewone pad), maar in zeer beperkte mate.

Afb. 2.1: De te slopen kapschuur (2). De spouwmuur van de bebouwing is geschikt voor vleermuizen als vaste rust- en verblijfplaats.

Afb. 2.2: De openingen van de kapschuur 2. Door deze openingen kunnen vleermuizen de spouwmuur bereiken en is hierdoor geschikt als vaste rust- en verblijfplaats.

Afb. 2.3: De spouwmuren van opslagruimte 3 is in potentie geschikt als vaste rust- en verblijfplaats.

Afb. 2.4: Bollenopslag schuur 5 is niet geschikt als verblijfplaats van Huismussen of vleermuizen. De overgang tussen golfplaten en stenen muur is dichtgemaakt door middel van cement of vogelvides.

Afb. 2.5: De binnenzijde van kapschuur 10 is open en er ontbreekt isolering of betimmering. Hierdoor is het ongeschikt voor vleermuizen. De bebouwing is vrij toegankelijk voor Huismussen, echter ontbreken nesten van Huismussen.

3

EFFECTEN

3.1 Vaatplanten

Op het perceel zijn geen beschermde of bijzondere plantensoorten aangetroffen. Geschikte omstandigheden voor bijzondere vegetatie ontbreken. Nader onderzoek naar vaatplanten is niet nodig.

3.2 Broedvogels

Voorafgaand aan de voorgenomen ontwikkeling is het noodzakelijk een nader onderzoek op Huismussen uit te voeren. Het huismussenonderzoek bestaat uit twee gerichte veldbezoeken in de periode 1 april tot en met 15 mei met een tussenliggende periode van minimaal 10 dagen, waarna mogelijk een ontheffing bij de provincie Gelderland moet worden aangevraagd.

Tijdens het broedseizoen zijn broedgevallen van algemene broedvogels, zoals Merel, Zanglijster, Roodborst en Houtduif in de houtige begroeiing rondom het terrein mogelijk. Een ruwe indicatie van het broedseizoen is de periode half maart - half augustus. Uitsluitend van belang is het feit of bezette nesten aanwezig zijn, ongeacht de periode. Eerdere of latere broedgevallen van met name duiven zijn bijvoorbeeld mogelijk. In geval van bezette nesten moet gewacht worden met de werkzaamheden totdat de vogels het nest vrijwillig permanent verlaten hebben. De werkzaamheden kunnen leiden tot het verstoren van broedgevallen van algemene broedvogels. Door geluid en trillingen kunnen vogels hun nest verlaten. Het is van belang om de werkzaamheden buiten het broedseizoen te starten.

3.3 Vleermuizen

Wat betreft vaste verblijfplaatsen van vleermuizen bieden de gebouwen 2, 3 en 8 in potentie geschikte mogelijkheden als verblijfplaats voor vleermuizen. Hierdoor is nader onderzoek noodzakelijk. Onderzoek naar verblijfplaatsen van vleermuizen bestaat uit meerdere bezoeken in de periode half mei/half juli en half augustus/eind september, waarna mogelijk een ontheffing bij de provincie Gelderland moet worden aangevraagd.

In de te amoveren bebouwing 4, 5, 6, 7 en 10 zijn geen potentiële vaste, jaarrond beschermde rust- of voortplantingsplaatsen van vleermuizen aangetroffen. De naastgelegen tuin met haar bomen functioneert mogelijk als essentieel foerageergebied; deze blijft echter ongemoeid. Echter kan door de werkzaamheden wel een verstoring optreden door lichtgebruik. Vleermuizen zijn erg gevoelig voor licht. Wanneer de begroeiing gebruikt wordt als foerageergebied en vliegroute kan verstoring optreden wanneer men tussen zonsondergang en zonsopgang gebruik maakt van verlichting. Het uitvoeren van nader onderzoeken naar effecten op beschermde rust- of voortplantingsplaatsen en functionele leefomgeving van vleermuizen is niet noodzakelijk.

3.4 Grondgebonden zoogdieren

Op de projectlocatie worden voornamelijk kleine, zeer algemene zoogdiersoorten verwacht. De werkzaamheden kunnen tot negatieve effecten op deze soorten leiden, bijvoorbeeld door de aantasting van holen en gangenstelsels. Omdat een vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting geldt, moet alleen rekening gehouden worden met de algemene zorgplicht die voor

alle dieren en planten geldt. Vaste rust- en voortplantingsplaatsen of ander belangrijk leefgebied van marterachtigen en Eekhoorn ontbreken. De bestemmingsplanwijziging en voorgenomen ingrepen hebben geen effect op beschermde zoogdieren of hun leefgebied. Nader onderzoek naar beschermde zoogdiersoorten is derhalve niet aan de orde.

3.5 Overige soorten

Het vóórkomen van beschermde soorten uit overige soortgroepen (amfibieën, reptielen, vissen, ongewervelden) is op voorhand uitgesloten wegens het ontbreken van geschikt leefgebied en doordat de locatie buiten het bekende verspreidingsgebied valt. Negatieve effecten op beschermde soorten uit overige soortgroepen zijn derhalve op voorhand uit te sluiten. Voor enkele algemene amfibieën die mogelijk op de locatie voorkomen (Bruine kikker, Gewone pad en Kleine watersalamander) bestaat een kans op aantasting van landhabitat, voornamelijk in de tuin rond de woning. Voor deze soorten heeft de provincie Gelderland een algemene vrijstelling bij ruimtelijke inrichting en ontwikkeling verleend.

4

GEBIEDSBESCHERMING

4.1 Gelders Natuurnetwerk (GNN) en Groene Ontwikkelingszone (GO)

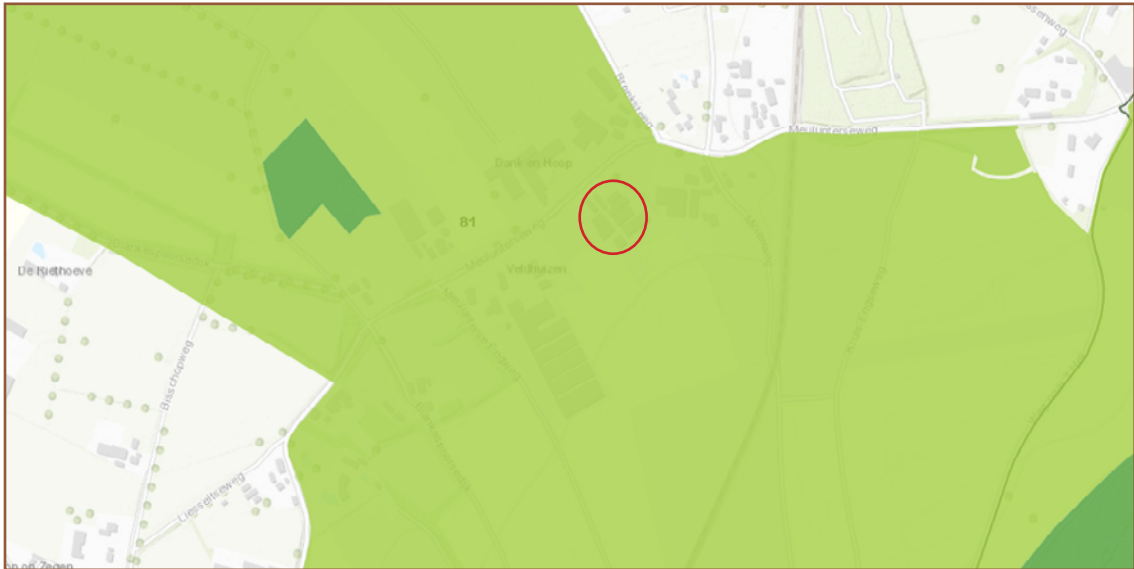
Het Gelders Natuurnetwerk (GNN) ligt op circa 300 meter afstand. De onderzoekslocatie ligt binnen de Groene Ontwikkelingszone (GO) (zie afb. 4.1). Externe invloeden op de kernkwaliteiten of doelstellingen zijn uitgesloten, gezien de schaal en aard van de ingreep. Integendeel, de nieuwe inrichting van het terrein zal bijdragen aan de kernkwaliteiten van het aangrenzend deelgebied. Zo zal het onder meer een positief effect hebben op de kernkwaliteiten. Doordat de locatie gelegen is in de GO dient er een plan te worden opgesteld waaruit blijkt dat een positieve bijdrage wordt geleverd aan de verbetering van de beschermde natuurwaarden in het gebied. De ingrepen zullen geen effect hebben op het Gelders Natuurnetwerk gezien de aard en de afstand van de werkzaamheden.

4.2 Natura 2000

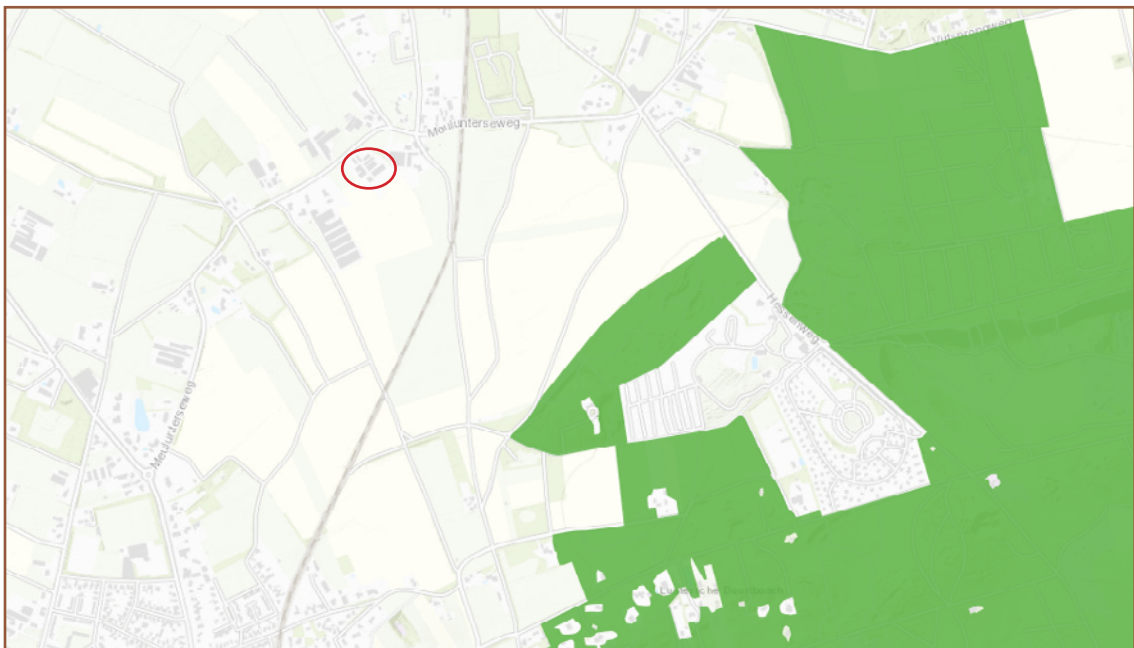
De onderzoekslocatie ligt op ongeveer 800 meter afstand van Natura 2000-gebied Veluwe (zie afb. 4.2). Naar verwachting treden er geen negatieve effecten op van de voorgenomen ingreep. De vervanging van agrarische bedrijfsgebouwen en bijbehorende activiteit door wonen zal juist een positief effect hebben, met name wat betreft de afname van stikstofemissie, evenals (maar in mindere mate) van verkeersbewegingen, licht en geluid. Deze laatste aspecten zullen bijdragen aan de doelstellingen van kwalificerende habitattypen en -soorten van de Natura 2000-doelstellingen.

Een aspect dat meegenomen dient te worden is verstoring van het Natura2000-gebied door overlast door bouw- en sloopwerkzaamheden en door het toekomstige gebruik. Het eerste is een tijdelijk effect; het tweede blijvend. Echter, in vergelijking met het huidig gebruik, zal licht- en geluidsoverlast nauwelijks een rol van betekenis spelen. Een voorwaarde daarbij is dat de bouw- en sloopwerkzaamheden op plaatsvinden op reguliere wijze. Het effect is beperkt, ook al omdat de werkzaamheden niet van grote aard zijn. Een negatief effect op storingsgevoelige soorten in het nabijgelegen Natura 2000-gebied zal daarom niet kunnen optreden. Daarbij is er al sprake van gewinning. Het huidig (gebieds)gebruik geeft dagelijks al een aanzienlijke mate van 'overlast' waardoor gevoelige soorten 'gewend' zijn aan de verstoring (of het gebied mijden). De voorgenomen wijziging, de bijbehorende werkzaamheden en de ingebruikname nadien leiden daarom niet tot invloed op doelstellingen van broedvogels of andere aangewezen soorten.

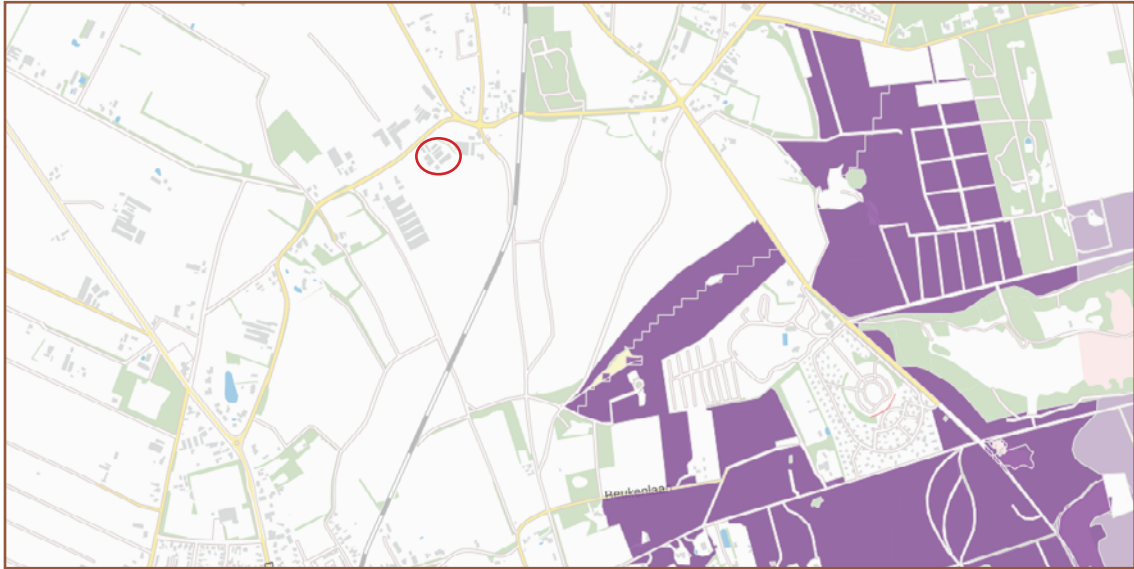
In hoeverre de bestemmingsplanwijziging en bijbehorende werkzaamheden positieve of negatieve gevolgen hebben voor de stikstofgevoelige habitats en -soorten is niet beoordeeld in deze quick scan. Een PAS-berekening is noodzakelijk om te beoordelen of de grenswaarde (tijdelijk) niet wordt overschreden. De locatie ligt op 800 meter afstand ten opzichte van stikstof gevoelige habitattypen (zie afb. 4.3). Wanneer de grenswaarde wordt overschreden is een vergunning vereist om de werkzaamheden uit te mogen voeren. De verandering in stikstofuitstoot wordt veroorzaakt door een tijdelijke effecten tijdens de sloop- en bouwwerkzaamheden of door blijven effecten tijdens de ingebruikname daarna.

Afb. 4.1 : Ligging plangebied (rode cirkel) ten opzichte van de Groene Ontwikkelingszone (lichtgroen) en Gelders Natuurnetwerk (GNN). De locatie ligt binnen de Groene Ontwikkelingszone en ligt op circa 300 meter van het Gelders Natuurnetwerk. Bron ondergrond: Atlas van Gelderland, provincie Gelderland (<http://kaarten.gelderland.nl/viewer/app/AtlasGelderland>).

Afb. 4.2: Ligging plangebied (rode cirkel) ten opzichte van het Natura2000-gebied 'Veluwe'. De minimale afstand tot beschermde natuurgebieden bedraagt ongeveer 800 meter. Bron ondergrond: Atlas van Gelderland, provincie Gelderland (<http://kaarten.gelderland.nl/viewer/app/AtlasGelderland>).

Afb. 4.3: De ligging van stikstofgevoelige habitattypen ten opzichte van het plangebied (rode cirkel). Het projectgebied ligt circa 800 m van stikstofgevoelige habitattypen. Bron: AERIUS calculator (<https://calculator.aerius.nl/calculator/?locale=nl#>)

5

CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

5.1. Overzicht van de bevindingen

Soortgroep	Aanwezig	Effect	Aanbevelingen
Flora - beschermde soorten	niet	geen	geen
Vleermuizen - verblijfplaatsen	mogelijk	mogelijk	zie bij 5.2
Vleermuizen - vliegroutes	mogelijk	mogelijk	zie bij 5.2
Vleermuizen - essentieel foerageergebied	mogelijk	mogelijk	zie bij 5.2
Zoogdieren - gebouwbewonend	niet	geen	geen
Zoogdieren - grond-/boombewonend	niet	geen	geen
Zoogdieren - vrijgestelde soorten	zeker	negatief	zorgplicht
Vogels - jaarrond beschermde nesten	zeker	mogelijk	zie bij 5.2
Vogels - algemene broedvogels	mogelijk	mogelijk	zie bij 5.2
Amfibiën - vrijgestelde soorten	beperkt mogelijk	mogelijk	zorgplicht
Overige beschermde soorten	niet	geen	geen
Soortgroep	Aanwezig	Effect	Aanbevelingen
Natura2000 - zuurgevoeligheid	niet	geen	geen.. ¹
Overige onderdelen GO & GNN	zeker	geen..²	zie bij 5.2

¹= Het aspect van zuurgevoeligheid (PAS-berekening) is bij deze beoordeling niet meegenomen.

5.2 Conclusies en aanbevelingen

T.a.v. Vogels - jaarrond beschermde nesten:

- Het terrein met zijn bebouwing is erg geschikt voor Huismus. Huismussen gebruiken de bebouwing mogelijk als verblijfplaats en broedlocatie. Wanneer de Huismussen de bebouwing in gebruik hebben, kan de sloop leiden tot verstoring of vernieling en dient ontheffing te worden aangevraagd. Om te bepalen óf de huismussen de bebouwing gebruiken is **vervolg-onderzoek noodzakelijk**. Het huismussenonderzoek bestaat uit twee gerichte veldbezoeken in de periode 1 april tot en met 15 mei met een tussenliggende periode van minimaal 10 dagen. Deze dient dus in de zomer van 2019 te worden uitgevoerd.

T.a.v. Vogels - algemene broedvogels:

- Het eventueel verwijderen van opgaande beplanting (bomen en struiken) kan tijdens het broedseizoen leiden tot vernieling van nesten van algemene broedvogels. Voer dergelijke werkzaamheden daarom buiten het broedseizoen uit of begin buiten het broedseizoen. Het broedseizoen is geen vaste periode, maar voor de meeste soorten is de periode half maart - half augustus een goede indicatie. Echter, uitsluitend van belang is of broedgevallen aanwezig zijn. Bezette nesten mogen nooit aangetast of vernield worden, wees daarom ook alert buiten de periode 15 maart - 15 augustus en stel werkzaamheden zonodig uit;
- Houdt tijdens het broedseizoen bij voorkeur een verstoringvrije zone van enkele meters rond de begroeiing en snoei de begroeiing sterk terug voorafgaand aan het broedseizoen om broedgevallen te voorkomen. Tijdelijke verstoring is onder de Wet natuurbescherming toegestaan, maar voorkom dat nesten door de ouders permanent verlaten worden.

T.a.v. Vleermuizen - verblijfplaatsen:

- De te slopen bebouwing wordt mogelijk door vleermuizen gebruikt als vaste rust- en verblijfplaats. De sloop van de bebouwing kan leiden tot negatieve effecten op de functionele leefomgeving. Voor het vaststellen of vleermuizen de bebouwing daadwerkelijk gebruiken is **nader onderzoek noodzakelijk**. Het vleermuisonderzoek dient te worden uitgevoerd conform de richtlijnen van het Vleermuisprotocol 2017 (opgesteld door o.a. Netwerk Groene Bureaus en Zoogdiervereniging). Dat wil zeggen vier gerichte, nachtelijke veldbezoeken in geschikte periodes (15 mei -15 juli en 15 augustus- 30 september).

T.a.v. Vleermuizen - vliegroutes/foerageergebied:

- Tijdens werkzaamheden dient lichtverstoring voorkomen te worden. Vleermuizen zijn erg gevoelig voor lichtverstoring. Voorkom uitstraling van eventuele bouwlampen en andere verlichting richting de boomkronen. Dit kan bijvoorbeeld door toepassen van afschermd armaturen en beperken van verlichtingshoogte. Van mogelijke lichtverstoring van vleermuizen is uitsluitend sprake in de actieve periode van vleermuizen, grofweg tussen zonsondergang en zonsopkomst in de periode april - november;
- Bij de nieuwe inrichting moet lichtverstoring bij vleermuizen voorkomen worden. Dit betekent dat de plaatsing, de intensiviteit en de stralingsrichting van buitenlampen zodanig moet zijn dat er geen verstoring van strooilicht plaatsvindt. Dit kan door middel van aangepaste armaturen, vleermuisvriendelijke verlichting of simpelweg spaarzaam zijn met verlichting. De verlichting dient te allen tijde naar beneden gericht te zijn.

T.a.v. Gebiedsdoelstellingen:

- De ontwikkelingen voortvloeiend uit de bestemmingsplanwijziging leiden niet tot tijdelijke of permanente effecten op doelstellingen of kernkwaliteiten van beschermde natuurgebieden (Natura 2000 en Gelders Natuurnatuurnetwerk). Het aspect van zuurgevoeligheid (PAS-berekening) is bij deze beoordeling niet meegenomen.
- De onderzoekslocatie is gelegen in de Groene Ontwikkelingszone. Hierdoor dient er een **plan te worden opgesteld** waarbij een bijdrage wordt geleverd aan de verbetering van de beschermde natuurwaarden in het gebied.

T.a.v. Zorgplicht en calamiteiten:

- Ten aanzien van alle dieren en planten (beschermd of niet beschermd) geldt dat men zich dient te houden aan de algemene zorgplicht. Dit houdt in dat nadelige gevolgen voor flora en fauna naar redelijkheid zoveel mogelijk voorkomen moeten worden. In dit specifieke geval zijn naar verwachting geen speciale maatregelen nodig;
- Wanneer tijdens werkzaamheden toch beschermde soorten worden aangetroffen, dienen werkzaamheden tijdelijk te worden stilgelegd en moet contact worden opgenomen met een deskundige op het gebied van flora en fauna (volgens omschrijving van het Ministerie van EZ). Overleg met de deskundige moet duidelijk maken hoe met de ontstane situatie kan worden omgegaan.

6

WETTELIJK KADER

6.1 Inleiding

In Nederland is de wetgeving omtrent de bescherming van natuurwaarden gesplitst in soortbescherming en gebiedsbescherming. De bescherming was voorheen geregeld in respectievelijk de Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998. Voor houtopstanden gold de Boswet. Op 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming (Wnb) in werking getreden die de bovenstaande wetten vervangt. Wat betreft gebiedsbescherming is er weinig veranderd. Op het gebied van soortenbescherming hebben zich diverse wijzigingen voorgedaan. Zo zijn veel planten en vissen onder de nieuwe wet niet meer beschermd, terwijl een aantal zeldzame dagvlinders en libellen juist zijn toegevoegd. Verder is het bevoegd gezag in de meeste gevallen GS van de provincie, waar dat eerder de RVO was. De provincies hebben meer zeggenschap over het beleid, wat zich vooral uit in het feit dat er verschillen zijn in de vrijstellingslijsten van soorten waarvoor bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting of bestendig beheer en onderhoud vrijstelling geldt. Meer informatie over de Wet natuurbescherming is onder andere terug te vinden op de websites van de Rijksoverheid en de verschillende provincies.

6.2 Gebiedsbescherming

Gebiedsbescherming was voorheen opgenomen in de Natuurbeschermingswet 1998 en heeft de bescherming en instandhouding van natuurgebieden in Nederland als doel. Daartoe zijn gebieden aangewezen in het kader van de Vogelrichtlijn (VR-gebieden), Habitatrichtlijn (HR-gebieden) en het Verdrag van Ramsar (Wetlands). Beschermden Natuurmonumenten vervallen onder de Wet natuurbescherming, omdat deze vrijwel geheel samenvallen met **Natura 2000-gebieden**. De VR- en HR-gebieden worden samengevat onder de noemer Natura 2000. Voor de Natura 2000-gebieden worden/zijn instandhoudingsdoelen geformuleerd voor specifieke vogelsoorten of habitats. Deze kunnen van gebied tot gebied verschillen. De hierboven genoemde gebieden kunnen overlappen. Activiteiten die een negatief effect hebben op Natura 2000-gebieden zijn verboden. Dat geldt ook voor activiteiten buiten de gebieden die een negatief effect hebben binnen het gebied. Voor activiteiten is een vergunning mogelijk. Een vergunning wordt pas afgegeven wanneer een zogenaamde 'habitattoets' is doorlopen. Hieruit moet blijken dat de natuurlijke kenmerken van het gebied niet worden aangetast en de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van de soorten niet verslechtert en geen verstoring van soorten optreedt. Een vergunning wordt afgegeven door de betreffende provincie.

Het **Gelders Natuurnetwerk (GNN)** en de **Groene Ontwikkelingszone (GO)** komen voort uit het herdefiniëren van de voormalige Ecologische Hoofdstructuur (EHS) door de provincie Gelderland. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat natuurgebieden hun waarde verliezen. In het GNN is uitsluitend sprake van een natuurbestemming. Binnen het GNN zijn ruimtelijke ontwikkelingen slechts mogelijk wanneer deze van groot algemeen of provinciaal belang zijn én er geen reële alternatieven zijn. Er geldt dan wel een compensatieverplichting om negatieve effecten teniet te doen. De GO bestaat uit 'niet-natuurlijke' elementen van de voormalige EHS zoals infrastructuur en bebouwing. In de GO liggen meer ontwikkelingsmogelijkheden voor bijvoorbeeld bedrijven. De begrenzing en doelstellingen van GNN en GO worden door de provincie vastgesteld en is in verwerkt in de omgevingsvisie en -verordening.

6.3 Soortenbescherming

Onder de Wet natuurbescherming zijn verschillende beschermingsregimes te onderscheiden: soorten van de Vogelrichtlijn (VR), soorten van de Habitatrichtlijn (HR) en overige beschermde soorten genoemd in bijlage A behorend bij artikel 3.10 van de WNb. Daarnaast hebben provincies de vrijheid om voor bepaalde soorten uit de laatste categorie vrijstelling te verlenen bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting en bestendig beheer en onderhoud. Gedetailleerde informatie over het onderdeel soortenbescherming, inclusief lijsten van beschermde soorten, is onder meer te vinden op de website van de Rijksoverheid.

6.4 Rode lijsten

Rode lijsten geven een overzicht van soorten die uit Nederland zijn verdwenen of duidelijk achteruit zijn gegaan. Rode lijsten hebben een signaleringsfunctie en geen juridische status. Plaatsing op de lijst betekent daarom niet automatisch dat de soort beschermd is. Daarvoor is opname van de soort onder de Wet Natuurbescherming nodig. De Rode lijsten zijn richtinggevend voor toekomstig beleid. Van overheden en terreinbeherende organisaties wordt verwacht dat zij bij beleid en beheer rekening houden met de Rode lijsten.